

Mikebwe: Bible for Mark

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

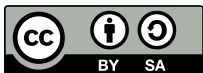
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.



Mark

Chapter 1

¹Gaga ni mayilizi gwa Yesu Klistu mwana gwa Vili. ² gumwikisamba na Isaya ng'hanga biloto : Nigitumä gwenu njeze gumtalishia nzila ; ³Sinda yoe li niyihi ya mundu gumwit'gana mu buonono ju ijya ulojya mu sinda . ⁴Yowani bigufuma mu lubatizu mu buonono mwisahwila ng'handu ya bugalui. ⁵Bandu boso baujyile gumshaho bandu bibabamba wenda bibaluma, mama ju ya bugalului na lubatizu mu mema gwa Yolodani. ⁶Itabu umwisambila ilamba ya Yowani gona mavuzi nyama na mubi gwa iseba . ⁷Yowani gwa musahuwila nang'ha ya Yesu guna buswata umukilela . ⁸Yowani gwata lubatizo lwa mema , ila Yesugumutua lubatizu gwa chiuli-ilumbului. ⁹Kuwaki Yesu gwa mukiana gwa Nazaleti gwa Lalilaya bigupata lubatizo gwa Yowani mu mema ya Yolodani. ¹⁰Kufuma ü mema, Yesu bigumona timba hundu, i chiuli-ilumbului umutuwila paa na ngulimba. ¹¹Yihi bilifumu mu igulu "huu i mwanami gwalegeleje wa mehe". ¹²I hongo chiuli-ilumbului bikhumbula Yesu ü buonono. ¹³Yesu gwata matufu ma umi gana iyungu yunye bi'ikeba ubila gwa monyamaga lusuu na malaika mu kazi lyagwe . ¹⁴Umanyuma gwa uhana Yowani, Yesu bighuwenda ü Galilaya mwi hana mushegulegela gwa Vilinyambi. ¹⁵Yesu gwa mwikisamba luhumbu lubagame , ibalu ya Filinyambi itehabwii, mutaha bugalului , na mwitabae ü musahu gulegela . ¹⁶hagwa mwikila mu bavu ya iziba ya Galilaya bigumona Simona , binage mwitasa malia mu iziba bali bali balobayi. ¹⁷Yesu bigubasahwila bamulonde juu gwa batahe balobali ba bandu. ¹⁸I honga bibasiga maila gabu na umulonda ¹⁹Honga biguwenda butulu bigumonayakubu mwana gwa shajyi, nabubali mu bwatu mwilajya maila gabo. ²⁰Ihonga ge bitigona bomsiga shabo Zebedeo mu bwatu hamonga na bandu ba mulimu. ²¹Bibawenda u Kapelnaumu. Na tuf lya sabatu, Yesu bigushela mu sinagogi, na ubamba wigisha. ²²bibaulegleja mafundishu gaji sababu gwamwisamba na buswata, hashi paha na tulani. ²³Mu sinagogi lyabu mo' mwali mundu gwa' na miuli, na biguuta luhundu: ²⁴a Yesu gwa u Nazaleti, hali n'ghanda ayi hangati yetu batu na bebe? Guvwili uvtuzimijya batu? Nijili naha guli nani: bebe guli gulumbului gwa Vili. ²⁵Yesu biguubakandila naha : kaa wehe na gufumi mu yugu mundu. ²⁶Muuli bigufum', mu mubili gwa yo' mundu, biguumshagajya, na utaha luhundu luata. ²⁷Boso bibauhanua, bibatemwiyuhjena: njiayi chii? Milanjilu yitohe! Gumkandila miuli na yoho umutina. ²⁸Na mbunda yaji biyibagana honga na honga u bibalu byoso byali mu mbamba ya Galilaya. ²⁹Haufum' mu sinagogi, bibawenda hamongo na Yakobo na Yowani u yende ya Simoni na Andelea. ³⁰Najyaji mwenu na Simoni gwali tabani na ihumbu; bibaumsotlwela Yesu na guna luf'. Haguwibuja hêle, biguumkwata ku uboo na umubusha, ihumbu chomumulea. Bindemwivuba mulimu. ³²Hayogolo, yuba haliuhulua, bibaumvwila na boso ba'na luf' na ba'na miuli. ³³Na jyaati yoso biyiuwibunga haibelu yaji. ³⁴Biguuful bashali bana luf' mamama; biguubinga miuli yishwali na gwamubenglela miuli ndeyisamba, sababu yaumuyua. ³⁵Ha luela hali tih', biguwigoya na wenda u buonono, wa uhajya. ³⁶Simoni na bagwali nabu bibatemwimukeba; ³⁷na, habaumumona, bibaumboya naha : boso bamukukeba. ³⁸Bigubahindula: twende gunji mutamba, u yinji ndandagala ya habwihi, niende nabasahwili nabu musahu gulegela, i yawwilili. ³⁹Biguwenda mwisahula musahu gulegela mu masinagogi goso ga Galilaya na mwibinga miuli. ⁴⁰Mundu jimu gwana luf' lwa ivu biguuvumfuumina na umwilendela: hutu gulegleje, kumvuli. ⁴¹Yesu mwi tima lya binsonya, biguumgolwela gaza, biguumlengeje na uboya naha: nilegleje, fûä. ⁴²Honga na nonga ivu bichiuvuyia, biguutoa tototo. ⁴³Yesu biguwilageni naji na umukusha wamehe : ⁴⁴ndusotlwela mundu; yenda gwayilagijyi uli kuhani, na gwende gwasosole indu ya ufwekusha Vili nyambi higulu ya utumbubu obe bé byauboya Musa, bwakai bushula ubali. ⁴⁵Yo mundu haguwenda, bigubajya yihi mwi sahwila bandu boso, Yesu biguukutgana ushwela mu jyaati bibi hululu ha mubili gwa yogwa gwa mwi sahula. Gwali haza, u buonono, na bandu baumvwila bamfuma mitamba yoso.

Chapter 2

¹'U nyum' ya matuf' gasehe, Yesu biguugalush' u Kapelnaum. Habaurya naha guli u yende, ²ibumbu chiata ya bandu bichiwiwibunga haibelu na handu haukaa bihaubula. Bindemwibasahwila ng'handu. ³Bandu bibaumuvwila na ibulu yaushalubu na bandu bana. ⁴Habaukutgana wimonena naji, sababu ya bunji bwa bandu, bibautanya lusasa na utusha ibulu mu butanda bwaji. ⁵Yesu hagumona lwitabu lwabu, bigusotlwela ibulu, mwanami, bubi bobo buukuleelubu. ⁶tulani twali hongu sogasoga bitutemwiyuhujya: njiayi imwisambila yu' mundu bibi? Guwisamba bili muinu. ⁷Ninani guna luhusa lwa uleela bubi bwa mundu gushi Vili nyambi bunga bwaji? ⁸Hahaha, Yesu gwaurya byali mu matim' gabu, bigubasahwila naha: njiayi inumningila bebyu mu matima genu? ⁹Thela njiayi, hangati ya usotlwela mundu naha bubi bobo buuhwa na umusotlwela ibulu naha: yimana, samuna butanda bobo na gusumui? ¹⁰Kuunulagijya naha mwana gwa bende hanu ha alunga mugaza guna luhusa lwa eleela bandu bubi, ¹¹bigusotlwela chea ibulu: yigoya, samuna butanda bobo, gwé' u yende yobe. ¹²Hongu na hongu, biguwigoya, usamuna butanda bwaji, na ufum' bandu boso mumulol', boso bibakuanya na utisha Vili nyambi na uboya naha: ndetwachiumona ng'handu bi yiyi. ¹³Yesu biguwenda hongu ye ng'hongu ya ziba. Ibumbu ya bandu bibaumkumbuila, bi ndemwibigisha ng'handu. ¹⁴Haukila bigumona Lawi mwana gwa Alfée soga uikazi lyaji lya ulipisha mulambu; Bigumusahwila kundonde. ¹⁵Yesu gwali utabu muyende ya Lawi ibumbu ya banduna baabamitima yibiha boso bibawalyaha na Yesu u tabu hamonga na mitwana baji. ¹⁶Bakalani na Bafalisayo bamoni Yesu mulyaha na bafutishi ba mulambu na bandu babiha, bibasahwila mitwana yaji: Ji ayi ye mulilah hamonga na bafutishi ba mulambu na bandu babiha? ¹⁷Yesu haguhiyena, bigulunganah nde baba'bali pah bamukebah munghangeu. ¹⁸Bamitwana gwa Yowani na Bafalisayo bamunga ulya, ju ya aji bobo nde mubenga ulya? ¹⁹Yesu bigulunga bahanyi ba milume na mwazi bakumbene ubenga ulya? ²⁰Matufu gamuvuyaga mulumi gumuvusamanubu na lolo lutufu hemuvubenga ulya. ²¹Shakimona mundu gwatahi kilaka u ilamba ikowe. Jetah chee kilaka itowe inusana ilamba ya ala? ²²Na mundu nda changa divayi gaala na gatoh.

.....²³Lutufu lwa sabato mitwana baji bibalulu mu bwa ngano, bibabamba ukonona bindu bya bende. ²⁴Bafalisayo bibakoola nangha halola momwitaha mitwana yobe lelu lutufu gwa sabato. ²⁵Yesu bigulunga nde nuausoma bya uta Daudi lugwali na zala na ibumbu yaji;

²⁷Bigukoola nabu: Sabatu hataubu ju ya bandu nde bandueu bataubu ju ya sabato. ²⁸Mwana gwa mundu ni mwalimu gwa sabato.

Chapter 3

¹Yesu biguushel' honga mu sinagogi. Mwali mund' gwa'na alebel' ku ubo'. ²Bibate mulol' Yesu bamon' hut' gumful' mund' tuf' lya jing', bakuz' bya umshatak'. ³Yesu biguusot'lwel' yog' gwana alebel': yimana mungat' bandu. ⁴Biguubihujy': mbya buose tuf' lya jing' ut' bilegela ao bibiha, ushosh' mund' ao umwihaga? Bos' weh. ⁵Biguubalol' na iz' sabab' ya um wa matim' gāb', biguusot'lwel' yo gwana alebela : golol' gaz' lyobe. Jeh muligolol', gaz' lyo pah. ⁶bafalisayu bibaufum' bibawéwawibunga hamong' na báhelode bamon' sinda lya umuzimijya. ⁷Yesu na mitum' yaj' bibawibujyil' u muonje gwa ziba. Ibumb' ya band' bichiumkumbuil', ufum' u Galilay', ⁸u Yudea, u Yelsalem, ku Idumeya, na ye n'ghongo ya Yoldani, na mutamba gwa Tilu na Sidoni, boso bauhujya musah' gwa binjelnel bigwamwilonga bibaumkumbuila. Bigusot'lwel' mitumi bamutulil' abwatu mbish' ibumb' ya band' iyamwifwinen' naji. ¹⁰Bebya bigwamwifūl' band' bashāli, bōs' bana luf' bamwitas u mubili gwaji, bamuléngejye. ¹¹Baba bana miuli habaumumona, bamuvmuufuimina, na ubajya mayu naha: guli mwana gwa Vilinyambi. ¹²Jeh munindu biguubakush' ndebayuijy' bandu bebyuh. ¹⁴Bigusobolēm' umi na babil' ba ukaa nabu, ¹⁵gwabatumi na buswāt' bwa wisahul' musahu na wibinga miūli. ¹⁶Baba umi na babili bagwausobol ni Simoni gugwawitgana bu Bweh'; ¹⁷Yakob' mun'ghan' Zebedayu; Yowani mwana gwa shaji na Jakob', bagwaugulia zina lya Boanelge iuboy naha bana ba zazi; ¹⁸Andeleya; Filipu; Baltelemí; Matayu; Tomásí; Yakobo mun'ghana Alfayu; Tadeyu; Simoni gwa u Kánani ; ¹⁹na Yud' Iskaliyot' gwa uhana Yesu. Bamwenda u yende, ²⁰Bibaushe mu yende, ibumb' bichiumkumuil' honga, ndebamwene nagu bulilu bwa chaulya. ²¹Batazi ba Yesu' habauhujya naha ndachi mulya nagu chaulya, bibauvwa naha bamub'guli; bonaha ndé na agolgol. ²²Tulani twaufum u Yelsalemu, bitutemuboy naha : guna Belzebul (Kahombo) muyuī gwa miuli gwemwibinga naji miuli. ²³Yesu biguubit'gan' na ubihujya mu mujele: Shetani guyaubing' shetani? ²⁴Hut' ibalu itemwilwisha choho inindu ndeimwimana; ²⁵Hut' yende itemwilwisha choh' inindu, ndeimwimana. ²⁶Hut' Shetani guwigal'lwila je munindu, guwigaba, ndamwimana, gúhuluā. ²⁷Mundu ndal'bushelelu bwa mu yende ya swata, umukujya bindu byaji gushi gwa umganga bel biti yo mwini yende, i jehe utund' bindu byaji. ²⁸Ninusot'lwela wa lujila naha muejyu goso , bandu gubamuējya Vil Nyambi bamfwilub' lusa, ²⁹lakini yo gumut' muējya u Chiuli ilumb'luī, ndamumwenub' lusa, guna bubi bwa myaā na milumbu. ³⁰Yesu gwawisamba bebyu sababu bamuboya naha guna muūli. ³¹I haufum' najyaji na banduk' yaji bibawiman' haza, umwitgana. Ibumb' ya band' bali vwavwavbibaumsot'lwela naha, najyobe na banduk' yobe bā haza, bamkwita'gan'. ³³Biguubihujya naha : najyami na banduku' yami mbanani? ³⁴Biguulol' baba baumkingila biguboy naha: hanumon', najyami na banduk' yami i bāba. ³⁵sababu, goso gumut' bileglejye Vil nyambi, yogwa i nduku' yami, ngazi nami na nájyami.

Chapter 4

¹Yesu biguwigisha hongu umuhonga gwa meme ibumbu ya basndu bibimubwila, Yesu bigubanda mu bwatu. Bandu bose babiosagala umu onge. ²Biguwisamba nabu mumigele , biguboya ; Na ubaha milangilu.<<<<<<< HEAD³ Muhijyi, mulivi ngimu gungili gwa kuna .⁴Jye mwibana , zuzi biyehulua mwisanda , tonde butuulya .⁵Yingi zubi biyihului mumabwe . Ush'mavu gashati, biyemena na ndayena buswata.=====³Muhijyi, mulivi ngimu gungili gwa kuna .⁴Jye mwibana , zuzi biyehulua mwisanda , tonde butuulya .⁵Yingi zubi biyihului mumabwe . Ush'mavu gashati, biyemena na ndayena buswata.>>>>>> refs/heads/new⁶Yuba halifuma biyinyangana ya bul'mizi. ⁷Yingi biyihuluha mu meba , biyimena, biyoiitungubu na meba biyibugilila .⁸Yingi zuzi biyihulua mu mavu gwa bose . Biyifumisha buluba , na luama qwa mutigumu. ⁹Biguboya , gunamahushu gwa uhujya gwa hujyi.¹⁰Jehe gwali bunga bwaji bandu, baumukingila na baba umi na babili bibaumwihujya man' ya ye mijeje. ¹¹Bigubasatulwela , bibi biafami bya buulu bwa Vili biubululubu unuli banu, lakini baba boso balihaza bahumulu ngd'handu wa mijjele. ¹²Buolola bamulola bila umona , biguhujya bamuhujya ; Nole bamu yua , ndebangalulua na umwenubu be bindu bininsoya¹³Bigubasatulwela , nde muifili gwa mujele yiyi? Mumujyua mijeje yoso bini? ¹⁴Gumwikuna gumukuna ng'handu . ¹⁵Baba i baba balihaza ya sinda , haha halimukunubu , habamulihujya bobo muuli jye mulisamuna kijaati mu itima lyabu.¹⁶Bibebya i baba baukunubu mwi behe ,biuhujya ng'handu hahaha bamutambula na musangu. ¹⁷Ila ndebana mizi munda mwabu, bamwimana ihindi isehe, na haba mukumungana na bindu bibiha chichea ihindi bamukakala.<<<<<<< HEAD¹⁸ ¹⁹Baba baumuwiya ng'handu bindu bya hashi wilimba , falanga , mumagushali , limumukujya byoso na nda mutande bulubule. ²⁰Na baba baukunuba mu mavu gabose , habamuejya ng'handu, uyitambula na maumi gasatu, jimu ma umi mutuba jinji jimu mia .=====1819Baba baumuwiya ng'handu bindu bya hashi wilimba , falanga , mumagushali , limumukujya byoso na nda mutande bulubule. ²⁰Na baba baukunuba mu mavu gabose , habamuejya ng'handu, uyitambula na maumi gasatu, jimu ma umi mutuba jinji jimu mia .>>>>>> refs/heads/new²²Ndeuli indu ifwami ishimuvusoolubu. ²³Guna maushu ga uhujya gwahujyi. ²⁴Bigubasotlwela hongu: bamuvnuheha na chipimu inumuheha nau bandu, na unutendeela. ²⁵sababu guna indu gumutendeelubu inji, gushi na andu gumukujyubu nagu kaa asehe ef' nau. ²⁶Biguboya hongu naha: ibalu ya Vili ifwanene na mundu gumwikuna zuzi mu mavu; ²⁷jeh mutulu, jeh' siä, zuzi yimumena, butuf' na yuba, zuzi yimwimena, yimkula gushi gwa jehe uyua. ²⁸Mavu gamtanda goganindu, ubambila u bizi, kisha mahaya vuhu u zuzi; ²⁹na hut' buluba buubonga i boukononubu. ³⁰Biguboya hongu naha: tufwandaanyi na ayi ibalu ya Vili, tuchilagijyi mu mujele ayi? ³¹Ibagene na zuzi ya Haldali, hayimkunubu mu mavu, njisehe kuila zuzi yoso ya ha alunga mugaza; ³²lakini hayim'mena yimkula ukila miti yoso ya minyini ya mu bulimi na uta matabi gaata mumuv'fwam' nagu tone twa higulu mu mulemba gwag³³Wa mijeje yishali ya gogwa mutindi, gwamwibasahuila nghanda wilondena na uhujya wabu. ³⁴Ndabasahwili indu ishi mu mujele; lakini, hutu ndé na mitwana yohongo, ijemwibafundulwila mijeje yoso. ³⁵Yogolo lyaji, Yesu bigubasotlwela naha: twabui ye ng'hongo. ³⁶Haguwilagena na bandu, bibaumtibija mu bwatu bibebya bigwali; wali ganji mâtu habwihi nabu. ³⁷Bikuwabua mbumbu, matabi ga mema bigatemwishela mu bwatu, bwatu butemwichiyula mema. ³⁸na jeh, gwali mu tulu ifigu ya bwatu, mushu tenda ku ibalibali. Bibawaumbusha naha: a mwalimu, yiyi ya naha tutemkubua ndum'semeyu? Jeh tatmusi, biguukandila mbumbu na usotlwela zib' : kaä weh! hayitushi! Mbumbu biyuvuyia na biutele weee.⁴⁰Biguboya naha: numtina ayi? ndenuna lwitabu? ⁴¹Moyo bigukwata, bibatemwiyuhujyena: ninani yugu mundu gumutinubu nagu mbumbu nagu ziba?

Chapter 5

¹Bauyiga u muongi gwa iziba mu ibalu ya Bagelesi. ²Hetuizobo mu bwatu bigumona mundu ufuma mu mugumbu gwa na miuli. ³Yu mundu gwali mu miyyama nda wali mundu guwa na buswata bwa uimuganga miyololo. ⁴Honga na honga gwaligugangi biti na mwitulu ya yela, ila gwa tanya itulu na ubutula migoze na ndwali mundu gwa na biuswata bwa umuganga. ⁵Butufu na yuba, gwali mumigumbu naumitenda mut'mbundu na mwiswaga na mabwehe. ⁶Bwa ula bigumona Yesu, biguuvyaga lubilu, umufumina. ⁷Na biga wabgana biata; A Yesu uliayi hangati be na mimi? Mwana gwa Vili guli higulu? Nitaha gwa zina lya Vilinyambi, ndiesuvye. ⁸Na yesu bi gwa musahilai miuli katua. ⁹Bee guli nani? Tulo legione umaana, tuli ubumbu. ¹⁰Gwa umuhajya ndabatumahaza ha ibalu. ¹¹Wali u mutenda ibumbu chiata ya ngulubi yibamwilisha. ¹²Miuli biyiumuhajya naha: Tutumi mu yeya ngulubi, tuyishēle. ¹³Biguubatuma na miuli biyikatua, biyishēlela ibumbu ya ngulubi biyuitasa mu meman: Yali habwi elfu yubili. ¹⁴Bamwiyilisha bibaujyoa wasahula musahu u jyaati na bandu ba jyaati bibauvwa uvmona bitechee. ¹⁵Bauvugaya umesu gwa Yesu, na bamoneyoga gwana miuli vaha guvali, ndo bouose bibamona moyo. ¹⁶Na baba bamona yakilila yoga gwa miuli, biobasahwila gwa miuli na ngulubi. ¹⁷Na honga bumuhajya gwa katui mu jyaati yabo. ¹⁸Hagubanda mu bwatu n gwa miuli biguhajya luhussa gwa yende nagi hamonga. ¹⁹Yesu nda mwitabili, ila bigumusahila yenda u yende yobe, tii u bandu bawenu, yabasawhili byoso bikutendele mwana na bye bunemwene binisonya. ²⁰Gwa wenda, bibunga u sahula u mesu ga bandu booso u Dekapoli ng'handu yoso, yeya Yesu yigwa mufula na booso biba hanua. ²¹Yesu gu banda bwatu bigugalusha ye ngongo, ibumbubi imubumbila ku umuhujya guali umuongi gwa ziba. ²²Biufia muyuhi gwa Sinagogi zina lyingi Yailo, biguumumona biguhuhaua mu magulu g'agi. ²³Bigumulilila: Mwanami gua mwazi nde mufa. Vianga gumutendele maboo, guboya gua shoe gua kuzi buome. ²⁴Yesu biguwe naji, na ibumbu ya bandu bibi mulonda. ²⁵Wali gua mwazi jimu gua na lufu lwa ususa muloha mu myaah umi na ibili.

²⁷Hagu jinena musahu gua Yesu, biguvugaya hangati ya ibumbuuvulengesha ilamba yayi. ²⁸Biguboya nang'ahmilengeja bobo ilamba yayi ni mufua. ²⁹Honga na honga muloho gua susa biguleah. ³⁰Yesu bigu wimona buswata bwazi bupunguka biguwuza: NI nani ulengeje bilamba byami? ³¹Balenge bafi bibalunga gumona ibumbu ikunyangili nde guihuji byeli bye bu? ³²Bigulola ibumbu yooso guayui yu mundu gumulengeja. ³³Yo mwana gua mwazi bigumona moyo na bikubamba uzeza. Bigu uvitasa u magulu gua Yesu. ³⁴Yesu bigwamulunga nanghah luitabu lole lukuhosha. ³⁵Gucha mwichisamba, bikuufuma bandu u yende ya muyui gwa Sinagogi, biba uboya: Mwana'obe guufwa; nji ayi yochi mumweshela Mwalimu? ³⁶Guhamwikisamba bigumona mundu gua koa gua muyui gua nah mwana obe gua mwazi gufaah. ³⁷Bigusamuna Petelo, Yakobo na Yohani ndugu yazi na Yakobo. ³⁸Hagufika uyende yayo muyui gua Sinagogi, Yesu bigumona ibumbu ishali ya bandu bamulila. ³⁹Bagushela muyende bigu wuza lutoyo ndwa ai? Mwana nda fileu guli mutulu. ⁴⁰Bandu bibakamba koola ushali juyayi. Bigufimisha bandu booso haza biugubula shajyi na najyiaji ba mwana na babalenge naji. ⁴¹Bigumuata ku booh na bigumusawila mu lulimi lwa bu: Talita khum ibonang'ha gua yigoya. ⁴²Ya mwana bigubuwa bigubamba usu muana yo mwana guchabobo na miah umi na ibili. Bandu bibamona bietegele. ⁴³Yesu bigubahaja ye nghanda nde basawila mundu. Yo mulenge gua mwazi biba muha kindu gua ulya.

Chapter 6

¹Ufumina koa Yesu bigu wenda wabu. Mitwana yaji munyiinga manyuma. ²Sabatu haiyufia, bigubamba wigisha bandu mu sinagogi. Bandu bashwali bahuja ibaukwanya na bawisamba : Bibi bindu bimwimu vila uni? Niluani ayi lwehelubu (ni mbati ayi ye helubu), na bini bindu na biziinga bimwitekeana magaza gaji? ³Yugu nde yugumulanda mbahu, mung'hana Malia, bama ba shajinde bachikeele Yakobo, Yoze, Yuda na Simoni? Bangazi naji nde tunabuhanueu? Na gwali ubali soso la uhuluila. ⁴Yesu bigu ubasahila: Ng'hanga-boloto ndet'koa na inemu mwabu hangatiya batazi baji, uyende yaji. ⁵Koa nda taha kiegole na gu chiimu seses'bobogo maboo ga gwatendela bamu ba na lufu na bibafua. ⁶Bigukuanya na usuzula wabu wa ng'handa. Yesu biguenda mu ikila bisizi bya mumbamba na mwilimb'tula. ⁷Biguwitamana mitwana umi na yibili, big'uwan'nusha babili -babili na ubaha buswata ulueguhu ya miuli. ⁸Bigubakusha nde basamuna mu lugendo ,sesese boobo musinji, nde basamuna itumbula , bete ,tee na gu liuti mu mubi; ⁹Muvali niini bilatu ila nde mushala tubinda tubili. ¹⁰Biguboya hongu: mu yende yooso i mumwasahela, mukai hohan-han vuhu le tufu limuwakwatua mu yeya jyaati. ¹¹Hutu mutamba gumu nde mutambwilulu tee nde muhujyinenubu, mukatui gaaga, na mukuk'muni byahi byenu na yabakuatilijyi u buyenga. Bibawenda mwisahula musahu gwa buome na gwa utula bubi.

¹⁴Kasheke Helode haguhiy' nema mayuulizihamubili gwa Yesu, zina litemulumbululubu, biguwisamba: Yowani mubatizigusangua mu lafu, I wa manwa he mwitaha tuegele. ¹⁵Banji bamwiboya : Ni Elia. Na banji naha: Yugu ni ng'hanga -biloto paha na jimu gwa bang'hanga-biloto ¹⁶Helodi haguhiy' mooso biguboya : yugu Yowani gunawihajya, i yogwa gu sangua. ¹⁷Wilondena i jemuninu Helodi gwa umkwatisha Yowani, umutula mu yende ya mbete , saamba na Helodia, muazi gwa Filipu, tut'-gwaji, gugwa usonga jehe , ¹⁸Ku-u Yowani ngwahumusahilila : nduku mbene usonga muazi gwa tutu-gobe. ¹⁹Helodia swehe na Yowani, bindemumwikebela ufa. ²¹Naasi mbyebu, tufu limu bilifia , lwali Helodi mu musangu gwa ubutua waji, biguhana biliazili uli bajyegebaji, bayui ba basolaha na ule baata-ibalugwa Galilaya. ²²Musia gwa Helodia bigushwela u sebula; bigusemba, Helodi na ibumbu yooso yo'leg'lejye nim'kukuha. ²³Bigutiha : Yo-mumbajya yooso, nim'kukuha, nasa yatumbula ibahya ibalu yami. ²⁴Ko-a amusia hakafuma, bi'kawasahila najyaji: Niende najy'ayi? Najyaji bigulunga: mushu gwa Yowani mubatizi .

²⁵Alenje ko-a bikagalusha taba hongana hongu uli kasheke, biguuvumuhajya bilimu: Nina muma gwa umbeha mushu gwa Yowani mubatizi , hahano, mu lulu luanga. ²⁶Muat'ibalu bigumona ubiha ; ila wilondena na utiha waji na buvu bwa baaba bagwanabu, biguwitaba. ²⁷Biguwam'ha hongu na hongu mbug'mbuga gwaviyagi na mushu gwa Yowani mubatizi . ²⁸Mbug'mbuga biguwakala mushu gwa Yowani mu yende ya mbete , biguuvua nagu mu luanga. Bigu umuhegu yogwa muleni gwa muazi naajibiguwamuwa najyaji. ²⁹umanyuma ga njeze ya yoane uzia mubili gwaji. ³⁰bila wenda uli yesu usotolola bigwataha na bigwauloja. ³¹yesu biguboya na muhumnu hasehe, bandu bamwendana ugalusha na uli uliaha. ³²bibabanda bwatu na bibawenda ushi bandu ubuonono. ³³bandu bashali bibo uba mona na bibababambula bomwiyende lubilu na magulu, ufuna muzya atiyoso bibabambaufia.

³⁴habotua mubwatu yesu bigumona ibumbu biguchi mwena binuswanya, gwaumona bwina miko yishi na muyui bigubigisha nghande ya vili. ³⁵mitwana tiyi wibuzya uli yesu na uni usotwelo na hanu mba buonono na liteyogolo.

³⁶bagahushi umalimi na uzya atiya habwi hi bayagulibya ulya. ³⁷yesu biguboya na mubagulili, bibawihuzyo yo falonga miaha yibili tubahi balihi? ³⁸gwa mwibaboya mu koola waji, mulolebakalani, bamulegezya usumuo mumokanjugalagala, na use mubu mubibumbu bioto. ³⁹naukaa ubitibya umbele muma sunagogi na bitibya umbele mu misangu. ⁴⁰na bamulia biende bya bazii na wa bufwafi usali sahayila ba bandu bamwakaa na hukanu liot'golo. ⁴¹yesu gwali hasi umbele ya ibugu ya mubambu mulola ibumbu bamutula mulambu muibugu bame maliga shili bibatula goshali. ⁴²bikuu va muazi gufilili mulumi bigutula senjiyili mubunjibwa buna lutilanga.

⁴³yesu biguwitigana mitwana yaji na ubasahlwila na yugu muzii gutula yishaliukila boso mwibugu. ⁴⁴juu ba boso batula wilondena bwa falanga yaba yishali, lakini yugubuli gutula yoso yigwanayu yaulili uyende. ⁴⁵Hongu na hongu, biguusina mitwana yaji yatibili mu bwatu na umubangila wita ye n'ghongo, mutamba gwa Betaniya, jehe munindu hagucha mwilageni na bandu. ⁴⁶Haguwilageni nabu, bigubanda u lugulu, wa uhajya. Halite yogolo, bwatu buta ala mungati ziba, na Yesu gwali bunga u mutenda. ⁴⁸Bigumona naha bausul'ana wamehe ku uvuga bwatu; mbumbu yamufuma go mutamba gubamwenda. Habwihi na muu gwa zogolo, biguwenda koa ubali, mwisumua higulu ha mema, bigutaha paa na ndemubakila. ⁴⁹Habaumumona mwisumuã higulu ya mema, batamninga naha ni muuli, bibatémuta mbundu; ⁵⁰sababu boso baumumona, nyini biyibakalgana. Yesu bigubasotlwela : nutushi tima, nyami, nangutina moyo. ⁵¹Bigutibila mu bwatu mubâli na mbumbu yo weh. Bibakuãnya na uhanuã wamehe; ⁵²sababu ndebauhujya ijelee ya mikati sababu matima gabu gali gûmini.

⁵³Habawabua ziba, bibaufia ku isamba ya genezalete, bibausia bwatu. ⁵⁴Habautua mu bwatu, hongu na hongu bandu bibaumzingtila Yesu, ⁵⁵Bibauhalgajya musahu mu majyaati goso ga habwihi, bibaumvwila na babeze u

bitanda, koa oso ubauhuja musahu naha iwele.⁵⁶Oso ugwafia, u májyaati na u myangu, bamwitula bana luf' na umuhajya naha hutu gumwitaba balengejye nasi ni songo ya bilamba byaji. Na boso baumulengejya baufua.

Chapter 7

¹Bafalisayo na Tulanibafumini ku Yelusalema biba ukumungana ahamu na Yesu.²Bibamona yinu mitwana yamulyaha na maganza gali chiu, gashi goge. ³Bafalisayo na Bayahuli boosonde bamulyanga hushioga maganza oso oso wilondena na miswela ya ba tutu.⁴Hutu bamufuma mu ibumbu bya bandu bashwali bamulyaha hushu gwa oga , ila baana milangilu yabo bahana utumpa bihulumihujya na biinji bindu bya mema.⁵Na Bafalisayo na Tulani bamuhijyi : jahyi mitwana y'obe nde nde bamulonda milangiluya batutu, bamulyaha bilyazi na maganza galichiu?⁶Yesubiguu'ulunga: Bandu babufuafi, Isaya gwa husahula buhululu ; hamubili guenu na bisingubu : Baa bandu bamunemea gwa milomomatima guabo gal'khula na'ami.⁷Ni ba'amunemea wa ini nini huku bamusahula misii ya bandu.⁸Mulea milangilu ya Vili na mulonda gwu misweela ya bandu.⁹Bibubasahilila honga: Muutanya milangili ya Vili , mukwata misweela yinu.¹⁰Iuboya Musa gwakoola : Nemea sh'obe na najy'obe ; Y'obe yooso gumuisambila shajyi ao najy'ajyi gwa fahi.¹¹Ila mum'koola : Hutu mundu u'koolo shajyi ao najy'ajyi: Chei indu yam'kaha jya'ata Kolbana ni mulambu wa Vili.¹²Nduna indu na guichi himu y'o muwa sho'obe na jyo'obe,¹³Muonangha ng'anda ya Vili na misweela yenu yimutele banu banyindu . Na muitaha bindu biswali bya wiga.Biba umuiti gena Yesu ibumbu ; Yesu biguboya mumbuijyi mimi bandu booso na muwati guguno moolo.¹⁵Chee imusheela mu anu mwa mundu nda imutaha chiu. Ila chee mufuma ku hanu imutaha chiu. ¹⁶Una mahushu gua uhujya, gahujyi.Ihindi igwa shijye mujyena ula na ibumu; Mitwana biba muihijya mujele. ¹⁸Bigu ubasahila : Banu abu nd'a muna mbati? Nda nuijyilinangaha, chee imushela mu anu mundu nda imutaha chiu?¹⁹Iuboya yeya ndayi musheelamitima , ila mu ifihi yayi, ichio sheela kandu hafami na utu'umba bilyazi byooso²⁰Bigu wisambahonga: Chee imufuma mu anu mwa mundu imutaha chiu. ²¹Iuboya ifumini mu ifihi , u matima ga bandu imumufuma nyini ibiha , mahoze na huihaga wa bandu. ²²Guiba ya falanga , bwazi , buzivi , ush'ukosloa mesu ga ivulu, lugambu ,mush'bumini na agolgolo. ²³Binu bioso bibiha bimufumumunda , na bibimutaha bubiha.²⁴Yesu aguhuka toha biguha mu isizi ya Tilo na Sidonabikusha mu ienda himu, ushgwa uvum'm ugwa yui.; bya kosheeu. ²⁵Iuboya , bihatamumwazi hajyigua na mwana mwazi gua na miuli, bigu kujyi nena mbunda ya Yesu , bigu uitafu mu magulu gua Yesu . ²⁶Jyuu mwazi wali Mugiliki gua Usilo-Fenisia bwa bu'uto. Bwamu uhajya gua mukatosha miuli, ul'mwana'ijyi, Yesu bigulunga:²⁷Lea bebele'e baana bakuiti , Iuboya nda bilegela ubugul' bilyazi ya baana na u'tasila baana ba mbwaha. ²⁸In hii bebyo, mwanana bigulunga , mbwaha n'ayi mus'e mwa utabu ulya makololwe gua baana.²⁹Hanu, biguuboyi, waliue miuli katu mumubili wa ujjumwana. ³⁰Ihaguga kuishu ye jyaji, uta'ana mwana'ajyi mutulu kuitanda , gushichiuna mihuli yu m'ukatu.³¹Yesu gugatu mu isizi ya Tilo na biguelela mu Sidona uleela gu Ziba gua Galilaya uguilila mumisamba gua Dekapoli. ³²Biba'umvilha na amahama na biba umuhajya wa mutandele magaza . ³³Biguena ula na ibumbu , bigutaha minu mu maushu , biguumlulenge lulimi na na mat'a gajyigajyi; ³⁴Bigu bajya mesu u igulu, biguhemnwa na koola Efata iuboya totoa be'be. ³⁵Ihindi maushu big'azimbua na lulimi l'ultotoa na koola boose.³⁶Yesu bigubakusha nanda nu'satulwela mundu , ila go bandu nda bahuja basahula mehe. ³⁷Big'uhania wa mehe, iuboya giuta bindu biatabiata: Nagu tujyumbu tuhujya na tumama koola.

Chapter 8

¹Ga matuf', ibumb' chiata ya bandu bichiwiwunga honga, ndebana indu ya ulya, Yesu biguwitgana mitwana yaji na ubasotlwela naha: ²Niumwena chiï ibumbu binsonya; baté nami matuf' gasatu kuu ndebana indu ya ulyaha. ³Mim' ubagalush' na zala ndebam'mona busumuinu mwi zila; sababu bashali bafumizi ula. ⁴Mitwana biyiboy naha ndetuna indu ya ulya, bamkuuta ayi munu mu buönono? ⁵Yesu biguubihujya: nuna mikati yinga? boh' naha musambu. ⁶Bigubakaisha hasi, na ubugula yeya mikati musambu, biguufwekusha Vili nyambi, biguyisesgula na ubaha mitwana yagabi bandu; bibaugaba bandu. ⁷wali honga tusamachi tusehe, Yesu haguufwekusha Vilinyambi, biguubaha bagabi bandu. ⁸Bibaulya na kwiuta na ubisiga, biba byaüsagala bibiukongolubu na wiyujya bibugu musambu. ⁹Báulya bali bufwiilu bwa bandu eluf' yina. Yesu biguwilagena nabu. ¹⁰Ibiguutibila mu bwatu na mitwana yaji, bamwēnda ku isambu ya Dalmanuta. ¹¹Bafalisayu wii, bibatemut' mbaa na Yesu, na kumheha bibaumhajya gwabatele ijelee imfuma higulu. ¹²Yesu bigumon asungu mwi tima, biguuboy naha : njiayi inumhajyila iyuijyu, a banu bandu ba lelu? Lujila ninusotlwela, ndenumuhubu iyuijyu nasi njiimu. ¹³u manyuma ga yeya, bigubalea, iutibil mu bwatu, bayiti ye n'ghongo. ¹⁴Mitwana bâuvulmijya ushala mikati; bana mukati gugum' bob' mu bwatu. ¹⁵Yesu bigubasahwila nan'gha, nwilole buose na bya ugagisha bya bafalisayu na bya Helode. ¹⁶Mitwana bibatemwiboyena naha, gumboya bebyu sababu ndetuna mikati. ¹⁷Haguuyua bebyu, Yesu bigubaboya naha : njiayi inumboya naha ndenuna mikati? Ndenwachiuyua? Ndenumhujya? ¹⁸Nuna tim' lyumini? Banu na mesu, ndenum'mona? Banu na maushu mehe ndenum'hujya? Honga, ndenumninga? ¹⁹Hanaukalaga mikati yitanu u bandu eluf' yitanu, nwawiyujya bibugu binga bya biba byausagala? Bo' naha umi na bibili. ²⁰hanaugaba mikati musambu u bandu eluf' yina, nwawiyujya bibugu binga bya biba? Bo naha musambu. ²¹Bigubasotlwela : ndenwachiuhujyeu? ²²Bibawenda u Betsaida; na bibaumvwila na mbof', umwilendela naha gwamulengejye. ²³Biguwata mbof' ku uboo na wenda naji umbamba ya jyaati; biguumsinga mata u mesu, umutendeela maboo, na umwihujya hut gumwene indu. ²⁴bi guulola, je naha: bandu bamumona, bali paa na miti yimwisumuä. ²⁵Yesu biguumuta honga maboo u mesu; na haguuzingtila honga, biguufua et umona byoso seehe. ²⁶Yesu biguumtuma u yend' yaji, nang'ha ndushela mu jyaati. ²⁷Yesu na mitwana yaji bibawijila u majaati ga Kaizali a Filipu, mwi zila biguubihujya: Bamuboya naha nili nani? ²⁸Bibaumlunga naha : Yowani mubatizi; bamu naha Eliya, banji naha guli jimu mu ba n'ghanga biloto. ²⁹Bigubihujya: banu nabu numboya naha nili nani? Petlo biguumhindula: guli Kilistu, musingi mag'hani gwa Vili. ³⁰Yesu bigubakusha ndebasotlwela mundu bebyu. ³¹Biguubamba ubasahwila naha yipashili mwana gwa bende gwasubi wamehe, gwahanubu na banunu, na bayui ba makuhanu na tulani, bamwihaji, na unyuma ya matuf' gasat' jeujulua. ³²gwamibasotlwela yi n'ghanda yoso buhululu. Petlo biguumwitgana ha mbavu na ubamba umukalgenya. ³³Lakini, Yesu bigalulua na ulola mitwana yaji, bigukandila Petlo: Bebe yugu Shetani galusha u nyuma yami, ndumninga bileglejye Vilnyambi, gumninga bu mundu. ³⁴I haguwitgana ibumbu ya bandu na mitwana yaji, bigubasahwila naha: hut' mund' gumkeb' undonda, gwasamuni musalab' gwaji gwandamati. ³⁵Sababu yogwa gumkeb' ushosha buome bwaji, gumbuzimijya, lakini yogwa gumzimijya buome bwaji higulu yami na higulu ya musahu gulegela gumbushosha. ³⁶Mundu gumkuza faida ayi hutu guukuza alunga mugaza oso na uzimijya buome mwaji? ³⁷. Mundu guyausinda tima lyaji na ayi? ³⁸Sababu gooso gumumwena buvu na n'ghanda yami hanu ha alunga mugaza, Mwana gwa bende naji gumwaumona buvu lwemuvwa mu ihumbulu ya shaji na ibumbu ya bamalaika baji.

Chapter 9

¹Gubasatolelwahonga: Walujila , niunusotolela bana ulu bandu hangati baba bawimana hanu, nde bamumona ufa, mufaka bamone buulu bwa Vili buuvuyag na buswata. ²Umanyuma ya matufu mutuba Yesu bigubugula Petelo na Yakobo na Yowani biguwenda nabu u goga mutendagula bungo. Bwabu , biguugalulua lwebu; u mbele yabu boso. ³Bilamba byaji bibiungala wamehe, gush'i muweza na mundu nani gujima . Munu alungugwatahemu byako i bitoa.⁴Yugu Elia na Musa bawimana umbele yabubamwisambaha na Yesu. ⁵Petelo bigumusatulela Yesu ; Be muulu gwa ala niu mona bandu tukae hanu tuloje bihili bisatu , imu y'obe be Yesu, imu ya Musa na imu ya Eliya . ⁶Na yu mutwaba Petelo naji ndayua byawisamba, byebya bigwana moyo gwamehe. ⁷Timba biliuvuyaga na bili babwiilaha habali jihibilifumamomanui timbabiliuboya yugu i mwanamigwalegeleje mumuhuji jehé !

⁸Hahana baulola muna ilu ndebaumona mundu nani gujimu, ni Yesu bunga bwajina mitwana yaji.⁹Haha habautua ukatua koa u mutendelea, bigubasatuloela. Na ngaha koa unu muenda , nde musatuloela mundu yoso ye yinumwene hunu mupaka haha hanuva mwana gwa mbandu lelya tufu lyemu mufuma gwa ufa. ¹⁰Wale gwa mitwana baji , biba wiyihujyweni na ngh'aha mu ubuwa mu ufa nji ayi?¹¹Baba bamitwana bamihujya Yesu, bibaboya njiayi bakalani bamuboya lihwi yo Elia gwa vuyaga mbele. ¹²Biogubasatuela gwa lujila yu Elia gwa vuaga umbele, na uvuba bebele ngh'anda yoso. Ila yeya ni ng'handi ayi? yeya yawakundibu ju ya yoga na guvumusula wamehe na ulolubu buhenga wa mwana gwa Vili. ¹³Hanu bobo niunusatulela banu, yu Elia gwa ufa ala na bababa baumutela bioso bibauleglejia ibi ba umwendikila ba bakalani yeya yoso.¹⁴Hahaha haba ufiti bababa mitwana baumona ibumbuhiata kiuba nyunga, na bibatemtambaa na boho. ¹⁵Hahaha che ibumbu baumona, biba uhanuwa gwa mehe, bibayua lubilu na baumusema. ¹⁶Jehe bigubibihuja ni ju ya ayi hamumutaha ?¹⁷Mundu jimu mumona mu ibumbu gwa mujibu mimi nivi na mwalimu obe, guna miuli yisimwisimba. ¹⁸Na yeya miuli hayimuhuluisha hasi ; je gum'fumisha mata na je musoga menu na jia guunyana , mimibiniuvuyaga naji uli bamwitaba na baatushi ye miuli baukutugana. ¹⁹Yesu bigubalola banu bandu bashimwitaba, nikae nenu mupaka haayi? Muvuyagi naji wami ! Nikae ninu bihindi binga mwatui munu munuli mumbeheji mimi. Bamuheje.

²⁰Bibauvaga naji umbele yaji,haha gaga miuli bigu'umkwata naji bigu'uhulua hasi bigwevulkanu mu mavu i na mata. ²¹Yesu biguwihuja, shajyi ; yiyi ng'handi yaubamba tangu haaji, shajyi biguguwisamba, yabamba tangu ubenje buaji. ²²Na chila ihindi yeya miuli yimusumbula u mulilu, gwa fai, hanu bebu tumwene binisonya gutusaidie. Na ng'handi yobe yiyimu. ²³Yesu biguboya hutu gwritebe yoso yiyi yoboyizi yimute chea hutu gwuitabi.

²⁴Haha shajyi na mwana bigubabaja jihi biguuboa n'iwitaba hazaidie bobo ushiwitaba wami ! ²⁵Yesu gwamona ibumbu chiata ya miuli bawibunga mulubilu, biguubaboya be'be muuli gushi muisamba na muhujia, kajumbu gwahuzi : mimi Yesu niguboya atua waji ndugulusheke hongu . ²⁶Ibi gulila na umutaha ifafa gwa mehe , ibi guufumana mwana na jehe gufula ala na basholi bauboya guufa. ²⁷Na Yesu gwa umkwata na uboo waji, biguumwigopesha na biguwigoya sihi. ²⁸Yesu hagushelabu mu yende , mitwana yaji biyimwihujyifa umbamba : Njiayi itukut'ganene ubinga gu muuli? ²⁹Bigubalunga bibimi: Gu muuli gwa bibi guitujyoya bobo hamubili gwa uhajya. ³⁰'Bikakatuah' habaali, bibawita yeya ng'hongo ya Galilaya habili gwa naha Yesu ndalegelejya bandu bayui musahu gwaji. ³¹Wilondena na bebya bigwamwingilanga mitwana yayi na ubasahwila: Mwana gwa mundu gusosolubu mu maganza ga bandu, bamwamwihoga na manyuma ga matufu gasatu ga ufaha waji, Gumwasanguwa . ³²Mitwana nde ya watisha kokoko nana ya ng'handi yajieu, bi batima umwihujya. ³³Bibafia mu Kapelnaumu, habashuela mu yende , Yesu bigubihujya : Mufimwitaha mbaa ya ayi mwisinda? ³⁴Bibakaa wee hamubili gwa nang'ha mwisanda bamwitaha mbaa ya uyua yogwa gumukoa muyui. ³⁵Ihandi hagukahasi, bigubit'gana boso umi na babili na ubasahwila : yo' gooso gumwikeba gwa kai gwa uluebu, gum'kaa gwa manyuma boho na muhiā gwa boso. ³⁶Witagana aana asehe, bigukimiah hangati yabo, unyuma ya ukakumbwila mu magaza gaji, bigubasahwila bibinu. ³⁷Yo'goso gumwitambula mwi zina lyami jimu gwa mwana bi yugu guundambula miminu. ³⁸Yowani bi guum'sahwila : Mwalimu, tumwene mundu jimu mwibinga miuli mwi izina lyobe; na bituumukusha, wilondena nda netu hamuanga. ³⁹Nduyi, hashi banum'kusha , Yesu bigulunga ; Iuboya nde uli mundu guli butelu bwa bindu na bizinga mwi zina lyami, hongu na hongu gwa yisambi ng'handi ya biha hamubili gwami . ⁴⁰Yo gosogushitubihili guli guli ū mutamba gwetu. ⁴¹Yo goso gumwanuha nasa niuhulu boobo ya mema ga utoma mwi zina lyami, hamubili gwa uboya nang'haha gwa Klistu, nimisahwila lujila , nda mwajyimizya abugu ajeu. ⁴²Sese boso , hutu mundu yoga gumwahulusha jimu mungati ya baaba balenje basee-basee banyitebe yu gph'boobo gwah jeugangubu bwehe bya utimbili ose byaji na usumbulubu mwi ziba. ⁴³Hutu uboo oobe i lite sinda lya ukuhulusha, sese bya buose yobe ushwela mu buome na uboo kuumu. ⁴⁴Na hali ukaa na boo gabili na washwelamwiibenga ya mulilo gushimuzimia. ⁴⁵Hutu ugulu obe i imukeba ukuhulusha, usese , mbilegela oole gwa beushwela mwitoba mu buome , ⁴⁶Na hali usogela na magulu gabili unyuma yaji gwe gwamusumbulubu mwi ibenga ya mulimo gushimuzimia. ⁴⁷Na hutui yisu lyobe i litemukuhulusha, liomone;

buose oole gwa beshwela mwibalu ya Vili na yisu lilimu, na muuli ukaa na mesu gabili na usumbulubu mwibenga ya mulilo, ⁴⁸Undu uli bivinya mwitobgola, na mulilu gushi gwa uzima. ⁴⁹Iuboya bibinu chili mundu gumwatobulu mungwa gwa mulilu. ⁵⁰Mungwa nyindu ya buose; hutu mungwa nda guchi na saha, gumwatobulu na ayi? Mukai na mungwa munda mwenu, na mukai na atalala ndonga hangati yenu.

Chapter 10

¹Hawenda Yesu mu ibalu ya Yudea buitizi yeng'hongo ya Yolodani bandu bibataha wibunga weele wilondena na misueliyajyi kubamba hongha ubigisha. ²Balisayo bibamugoboela umtegela na umwigujya: Boose mulumi ubinga mwazi gwaji ?

⁴Musa gwautuha luhusa lwa ubing'mwazi na usonga yugu. ⁵Yesu bigulunga ibumbu Musa wausingilbebyu wilondena na matima yinu ya biha . ⁶Ubambuwa Vili gwaulonga mundu wa mulume na gwa mwazi. ⁷Iuboya, mulumi umlea shajyi na najyiaji wiwatena na mwazi waji. ⁸Baa babili ndababili hongha, bate mubili gugumu, mundu jimu. ⁹Nda mundu ndakalula hindu yaata ha Vili among'h ¹⁰Habate mwi yende, bamitwana nabibamwihujya hongha . ¹¹Bigukoola bibini yoga kum'binga mwazi wage na uson'ga jyijyi utaha maoze . ¹²Na hutu koa muwazi hu'ulea mulumi wagi na usonga hubu bulubu buungi, nagehe gutaha mahoze. ¹³Biba mukwila na bana babalenje gwa balengejye; Mitwana yaji gubabakwata baba bauvugaya na bana, bigubakusha. ¹⁴Yesu hagumone yeyeye bigumonaizi na gubasahwila: Mulee bana babalenje bavugae kunuali . Ibaluketu na umu jabo. ¹⁵Nimisawhila bya lujila yoga ushimutambula ibalu gwa na mwana wa mulenje ndamshela koa gwa Vili. ¹⁷Ate Yesu mu swinda, mu jimu biguenda lubilu koa u luebu luajyi , bigufuma mu mgumbu yagi na mwihujyi a mwalimu nita bini na mimi nishale mubuomi ya lumu nalu mwina? ¹⁸Yesu bioguboya : Gumundeela mundu wa bose; nda ulgwa bose bush' Vili gemuni'inu. ¹⁹Gujili misii bibebya bi'imboya: Ndut'a maoze, nduwihaga , ndu'wiba, ndushundila mundu malimi, nduwitelele mundu bibiha; Nemea sh'obe na najyo'be . ²⁰Bigulunga: Mwalimu bebe byoso nabitaha ala tangu bulenge bwami ; ²¹Yesu bigumulola na umusawhila gukosa ini imu , yenda gwa gulishi binu bioso ubahi basuvi na gumkaha na luheta higulu na guvgayi undonde . ²²Bigubihili nake isimu, biguwenda timu honya kumona gwa na luheta lushali. ²³Yesu bigukebshaga, bigusotlwela mitwana yaji, njumini wamehe wa baba bana gaza ushela mu ibalu ya Vili! ²⁴Mitwana bibauhanua gogwa mwisambilu gwa Yesu. Bigubasotlwela hongha : bana bami, njumini wamehe wa baba bamkuyjila bindu byabu ushela mu ibalu ya Vili! ²⁵njihela wa ngamiya ushela mu bwina bwa sinji na hali yogwa guna gaza ushela mu ibalu ya Vili. ²⁶Mitwana bibauhijya uhanua, bibatemwiyuhjyena: gumushoä ni nani? ²⁷Yesu bigubalola, je naha: hutu bandu ndeyimkoshea, wa Vili ndebebyeu: byoso bimboshea wa Vili. ²⁸Petlo bigumsotlwela: halola, batu tusigizi byoso, bituukulonda bebe. ³⁰²⁹Yesu bigubahindula naha: ninusotlwela wa lujila, ndeuli mundu gusigizi higulu yami na ya musahu gulegela, gusigizi yende yaji ao bana ba shaji ao bangazi naji, najyaji, shaji, bana baji, tongo lyaji, gushimuvkuza mala myaha chinu iliü, byende, bana ba shaji, bangazi naji, banajyaji, bana na lutongo, nagu usuba, na u chea chii iliu, buome bwa myaa na milumbu. ³¹bashwali bali babelebele bamuvkaa ba u boho na bashwali bali ba manyuma bamuv'kaa babelebele. ³²Bali mwi sinda mwibanda u Yelusalem, Yesu bigubakosoëla. Mitwana bibauhanua bibatemwimulonda na imoyo. Ye biguukumnganya baba umi na babili na ubamba ubasahwila ng'handu yimumfwiila: ³³Num'mona, batu ba mwibanda u Yelusalem, Mwan' gwa bende gumwahanubu u ga bayui ba makuhani na u tulani. ³⁴Bamwaumkalila ufwa, na umuhana u bapagani, bamwaumuta mbundu, umfwilila mata, umututa, umwihaga, u nyuma ya matuf' gasatu gumuv'jyulua. ³⁵Yakobo na Yowani, bagan' Zebedayu, bibaugoboa uli Yesu, boh' naha: a Mwalimu, tumkeba gutuhi chea itutemukuhajya. ³⁶Je naha: nuna muma gwa naha ninutele ayi? ³⁷Bonaha, tukaishi yugu uboo obe ulumi, yugu uboo obe kuazi homuvwa mu bufumu bobe. ³⁸Yesu bigubahindula: ndenwijili inumhajya. Nuyaukosha utoma ihulu yamtoma mimi ao ubatizubu lubatizu lwamubatzubu mimi? ³⁹bo naha: tumukosha. Yesu bigubabahindula naha: ngwa lujila, numuvtom ihulu yamtom mimi na ubatizub' lubatizu lwambatizubu mimi; ⁴⁰lakini ukaa ulumi ao kuazi wami nde nyami gumuboya, yimubu baba baulagilubu. ⁴¹Baba umi, habauhujyinena bebyu bibate na izi higulu ya Yakobo na Yowani. ⁴²Yesu bigubitgana na ubasotlwela: nwijili naha baba bamulolubu bu miloha, bamutawala bandu wa buswati et bayui bamubasuva. ⁴³ndeyili bebyu hangati yenu. Goso gumkeba ukaa muyui hangati yenu, gwakai muhia gwenu, ⁴⁴gooso gumukeba ukaa gubele hangati yenu, gwakai muhia gwa booso. ⁴⁵Sababu Mwana gwa bende ndavwilili naha bandu bamuvubili milimu, lakini jehe gwavubili bandu milimu, et uhana buome bwaji bwakai bwa uhiula bashwali. ⁴⁶Bibaufia u Yeliko. Yesu, mitwana yaji na bibumbu bya bandu ha ufuma mu jyaati, Baltimayu mun'ghana Timayu, mbofo gumuhajyanga, gwali vwaha u mbamba ya sinda. ⁴⁷Biguuhujya naha ni Yesu gwa u Nazaleti gumwikila mwi sinda. Biguubamba uta mbila; a Yesu mung'hana Daudi, kumwene bin'sonya. ⁴⁸Bandu bashwali bamumukusha naha lea lutoyo; biguhijya ubajya yihi; mung'hana Daudi mwene bin'sonya! ⁵⁰Mbofo yomtasa ilamba ya mahiya, jemuvigua buili, uvyaga uli Yesu. ⁵¹Yesu biguboya naha: gumkeba nitahi nobe bini? Mbofo naha, a Mwalimu, nimone. ⁵²Yesu naha: yenda, lwitabu lobe lukufula. Honga na hongha, biguumona, bigutibila mwi sinda wilonda Yesu.

Chapter 11

¹Bibaugoboa u Yelsalemu, bibate habwihi na Betefagi na Betaniya, mutamba gwa Lugulu lwa Mizeituni, Yesu bigutuma mitwana yaji yibili, ²bigubasotlwela na'ngha: nwende u yeya jyaati ya umesu, hanumshwela mu jyaati, numwausangana punda zita, yishachiushala mundu; nuyitotole na numvwili nayu. ³'hut' mundu gunwihujya naha njiayi inutela bebebyu? Numuhinduli naha, Mwanana gunaji mulimu. Na honga na honga gumnuleeleje nuvuyaji naji kuunu. ⁴mitwana, bagili, basangene punda yigangy hibelu, mwende mwatotole. ⁵bamuangatiabu bibuboya: numutu bini ndjihayi numutotola punda. ⁶bigubalunga bibebya yesu wabasa ila. babale izi bayende. ⁷biba imuvile yesu na punda bigubaza bilamba yésu bigubandaha. ⁸ban bashali babazi bilamba musindh'a, bashali namatabi gaba sesili ubulimi. ⁹baba baulubu na mwilonda yésu bibaboya ha sanah! bwatishubu yogmuva guiva wazinalia mwanana. ¹⁰babamiye umbele nabamimulonda bibatabundu hosanna balkiyubu bekuvili uzina ya mwanana. ¹¹balkiyubu ibalu iluvyaga na ibale ya daudishetu. hosanna alyigulu wame. yesu bigushehela uyelusalem mu ekalu pana bebya bikwachema nyo! ¹²ma biguenda uku ku bethaniya na ba umina babin. ¹³buelle bwadji kisha kufuma ku bethaniya ndenazau. ¹⁴bikumona ulla mitikuna ma bizi bikuwewa lola utukumona ihindu. ¹⁵wakati agufiagu binebiguna bha mabazi chundele dawali wakati wabulube. ¹⁶buguba mwisamba usaila ghomuti mun ndaliongha muluba bob bamitumba bamkosha bomukusha. ¹⁷bibafia uyerusalem yésu bigushela mu ekalu bigu banulushi mameza gaba muegalula falanga na gamafazi kabambamulu bininga. ¹⁸ndale mundu nagu: gimu usamuna ihindu momuenda ekalu. ¹⁹bikufundisha na oboyananga ndaya ndiki beu yeyame imika chomwite kanubu yehende ya molobi ya bon bouse lakini bamu mukita fasi ya bazive. ²⁰ngamakuani nulagila nabakala ni baba ujinene bamikeba namini ya umujimija lakini banu mukita fasi ya bazive. ²¹ifiyogolo yésu bigufumuiku zungu. aluela aukila banutwana biba mona komuti ukasa wumiza. ²²petelo biguninga eyakila biguboya a yésu rabi alol gohomuti kuwata milabu. ²³yésu usomunu nganda naubasa ila muka naimani wavil. ²⁴nimisa lugile utugimu usaigu mutenda katonakwitas kimu iziba na utnashaka mwitimayage lakini yitaba ibitecheha. ²⁵yuasabalu yamisa ila bebyos binemuhage mumalombi yunamum bibata muniyimona yotimilika. ²⁶nawakati olsi agi utukunanganda namunda mumwene musa djushobe gulimutimba wa kumwena lusa kumakosa gobe. ²⁷utukubenga umwena minobe nisa nashobe gunuigulu ndam kumwena msehu umakosa gobe. ²⁸bibaweonga buto he wi yesu he mwinyunga mu ekalu bakoani balugila na bakalani naba nunu ba muike mbela. ²⁹na umusaila nabuswata ahi umumwitabibindu nanihukuelu usa lua ubita. ³⁰yesu bigubalungi nimiennabanu ulizilimu munidjibu munzail wa muswata ahi nimwe mwita ibindu. lubatiza yohane luauviaga hugulu ao ubandu minedjibu. ³¹bibabamba uninga angabi yabo bathlunga higulu humboinangahen dju ya ai ndamwa wa mini. ³²utudjibu ya bane umujo bandu dju bayunangahen walugila yohane ninganga. ³³biba mudjibu yésu ndatuchile na yésu bigubadjibu mim ahuhu simba lunga nangahen dju ya buswata bwa nani bwamwe mita bibindu.

Chapter 12

¹yesu bigubanda ukoola wa mijeje, mundu jimugwa ukuna bulimi bigu nyujya lujiango bigufula ibenga ya ukamina bulula na ulozya asanga na utula balivi weu-yinji zyaati. ²muihindi ya ukatusha bilyazi bibonga mubulimi biguutuma bandu uli banulolanga bulimi, babahi bimu bibonga mubulimi: ³halaumono yoga gwa u tumbu, bibaukwata na uzyabila na ushi umuha indu. ⁴haguutuma jingi bibaujibila na umulo hola. ⁵biguutuma gwa busati bibawi haga, honga banji bashali bibazyibilubu na wihagubu. ⁶gwa na jingi mwana gugwaulegezya biguumutuma ubali na hamu bamuyua mwana. ⁷ila ba bamulo langa bulimi bibauboya na yuguimulagila, muviagi tumwihaji na bulimi bwakai bwetu. ⁸bibau mukwata na wihaga na utasa haso ya bulimi. ⁹hanu mwalimu gwa bulimi gu mutaha bini? gumu va na uswaba anyaboso na bobulimi gu muha na uli banji bandu. ¹⁰banu ndemausoma moolongwa usingubu: bwehe liautasubu. ¹¹ng'handa yiyi yifumizi wa vile, wenu mbiezgele umesu genu? ¹²bibaukels umukwata, ila bauzya ibumtu baungua naha mijile ya yesu yoso gubatelele boho, bibaumusiga na ukatua. ¹³biba tuma bafarisayo bamu wa yesu na baherodia banu wati umgoolo. ¹⁴habuafia bibakoolo nangha bebe guli mwalima ndumujoa butui bwa mundu ila guna mioolo ya vili, mbiose umu ha kaisari mulambu? tumuhi ao ndatumuha. ¹⁵yesu biguyua bufafi bigubasahuila njiayi muumbima? muvishi? faloriganiyimona. ¹⁶habayivisha yesu bigubiguwihuzya na yiyi mbulua ya nani na bisinji mbya nani, bibaulunga na yosonga kaisari. ¹⁷jehe biguulunga na ubasatu muhani bya kaisari mumuhi kaisari bya vilitu muhi vili. ¹⁸hnga basadukayoba mulenga na ndeusi mundu gumujulua honga, bibaumwegdelela na wihuzya. ¹⁹mwaimu lola bya wandika musa, hutu muulumundu guufa na usiga muazi gushi gutondi minigwaji gwa utondili mwana na umugulia. ²⁰wali bandu musambu, yogogubele bigusonga na ufaha ushi usiga mwana. ²¹gwabubili biguubugula mwazi lubala na ufa ushigusiga mwana, na gwa busatu naji bibe bya. ²²nagugujimu mu bandu musa mbu ushigusiga mwana, muazi naji biguufa. ²³hauzyulua wa bandu muazi gu makoo gwa nani? na musambu goso bali bolumibaji. ²⁴yesu biguuboluga na nabu ndenu muzimineu? wala ujua ng'anda ya vili, wala busweta bwa vili: ²⁵iuboya habamuzyalua mungati bafili ndeba ndeuli mulumi wala muazi, bamukaa jaana malaika umbingu. ²⁶na musahu gwa bafu na bamwazyulua nda muchisomeu miooloya musa yigwa usahilubu na vili nanghaha niliviligwa ibrahimu viligwa isaka wa viligwa yakobo? ²⁷vilinde viligwa bafu, gwa balipapapa alimusimina. ²⁸jimu gwa bakalani gwaubajya bontaha mbaa biguhujya yesu gubalunga buose naji bigumwihuzya, mu amrino kaati akwanza ngalibini? ²⁹yesu bigulunga lala ya yibele, huzya inueli viligwe tu ni vili gujumubobo. ³⁰legelozya viligobe mwanana tima liobe liose na chiuli yobe toso, na mbati yobe yoso, na buswata bobe boso. ³¹na ya bubili legelezya jironi gobe jana bebe, na ndeuli amrianji akilili kaui. ³²yo kalani biguboya na ndiyula be mwalimu na vili ngujimu wala ndauli jingi gushi jehe. ³³na umulege lejya jehewa tina liobe lioso, na uyua obe osa na buswata bobe boso, na jirani gobe paa na bebe, ngulegela kuila milambu yoso ya kwela na yingi yoso. ³⁴yesu hagumona na gulunga wa bulimwi, biguum lunga na bebe nduli ula na ibabu ya vili ili witimbeu, na ndewahi gwa wihuzya hongeu. ³⁵yesu hagwa mwisotolola moolo mu hekalu, gwa ulunga na baakalanibamuboya nagha kristu ni mwana gwa daudi. ³⁶daudi jemu vindu gwauboya un chiuli ilumbuhui, mwanana bigu musahula mwanana gwami, kaa uboo wami uhumi, vuhanhan ha mutaha adui - gobe musi mwa biahgi byobe. ³⁷daudi je munindu gumutela mwanana ngiayi honga ndemwanaguaji? yali ilumbu kiata yanu hazya na muma. ³⁸Hagwamwibigisha, bigubasotlwela naha: nulole buose na tulani, bamkeba wegela na makanju gala na wisemubu na bandu mu majyaati gaata; ³⁹bamukeba ukaa mu biti bya uluebu mu masinagogi, ukaa u mesu ga bandu mu bihuizi, ⁴⁰bamulya mu byende bya baazi bafwilili balumi, bamwimonesha u bandu na uhajya ushali. Bamwaulondubu wamehe utumilali. ⁴¹Yesu biguuvutula hasi habwihi na ibugu ya mulambu, mumona bandu bashali bibamtula mu ibugu. Bashwali bana gaza bamwitula yshwali. ⁴²Bikuuvwa mwana gwa muazi gwaufwila mulumi, biguutula bibali bibili, bishi bagene nasi njihindi ya lufwalanga. ⁴³Yesu biguwitgana mitwan yaji bigubasahwila naha: lujila ninusotlwela, yu mwana gwa muazi guhanizi ubakila boso batulizi momwa mu ibugu, ⁴⁴sababu boso bahanizi ya nyongezu, lakini jehe guhanizi yoso yef' nayu, yoso yef' nayu ya wikwasha.

Chapter 13

¹Hagwafuma Yesu mu hekalu, jimu mutwana gwaji gwa musahila : Mwalimu , lola mabwe bigalizwa! ²Yesu bigumulunga: Gumonabû bulojye bwatgala ? nda umsongala bwehe ulwegulu ya bwehe nalya. Ushi utanubu. ³Gwa bahasi umute gwa Mizeituni , nghonga ya kanisa .Na Petelo ,Yakobo , Yowani na Adelea biobamwihujya bohongo: ⁴Tu shatuwele, iyi ng'handa yi muvâ lutufu ayê, na ng'handa yiyi yooso yi mtekea na bizingi-tijyi ayi? ⁵Yesu bigubalunga ubasahwila: Mwilole mundu nda mulimba. ⁶Bangi bamuvuyaga mu zina lyami na uboya; Nyami . Na bamufulimba bandu bashwali. ⁷Hamumuhujya ng'handa ya lugoze na lutoyo lwa lugoze , nda mulumtua, yimbebea ng'anda yooso ya tekee. Ila nda yibibonge û ⁸Isabu imwenda wa lwaha na isabu inau, muloha û lwaha na muloha nagi; Û mwaka uzeza wa mavu handu hose ,u mwaka zala. Na yeya yibi bubela bwa busungu.⁹Mwilole banubaninu bamwe ninu û bula-matali na musangogi na û jyibilubu; Munzamba u mesu gwa liwali na u meso gwa kasheke, ukukilila mimi, Ila mukai bashuhula wabu. ¹⁰Imkebea ng'handa yitoke ya halgajyibu mubisabu byoso.¹¹Hutu banuvata ,nda mumona moyo na ulonga builibuili, ila mukoole yimutambula hanhan nda banu bamwisamba, ila chiuli ilumbului. ¹²Ngugu gumishitabi ngungu yagi gwa fai matutu gumushitaki mwanagi gwa fahi, na bana ukilila ba shabu bafahi. ¹³Booso bamunubihila, ukihilila mimi, yoga guna tima vu ubonga gumwashoa¹⁴Hutu gumona bubiha bubanda handu haluligului, gumsoma gwalimui, bali u Yudea bajyoe u mitenda. ¹⁵Yaga guli u matende nda tua hongu usamuna ile mu yende ¹⁶Na guli mu buliminda galua hongu usamuna ilamba yagi.¹⁷Lwaya gwa mwazi guna guna yimi na lwaya gwa yoga gumwamisha lola lutufu . ¹⁸Hajya wa vili ye ng'handa nda yikufila u mosia. ¹⁹Uboya umwa uvgaya zige yisha uvgaya mwabambila alunga_mugaza na nda yimkebea hongu.²⁰Hutu Vili mwanana nda majya gamatufu gausuba, nda wali mundu gwa bua ; Ila gwa wumajya ukilila baba bagwa sobola.²¹Hutu mundu gubasawhila : Klisto yugu ao guli koa nda mubahjya. ²²Umwimana Baklisto namalimi na ng'hannga bilotobamalimi; bamtaha biezegeli na biyiuzi kulimba bandu ba sabalolubu, hutu yimkochea. ²³Mujyang'toli, nibasatolwe yooso. ²⁴Na lolwa lutufu, hanyuma ga usuba yuba na mwezi bimushela mufitu, nda umbaa mwangaza, ²⁵Tungudi-ngudi tumhulua igulu bimsagala. ²⁶Tumuona mwana gwa mundu ufuma higulu guna buswata na inemu. ²⁷Gumhumbula ba malaika bagi na ukumghajya basoboli ba matungi gana, ba ubonga ga mavu vuu ubonga gwa higuli. ²⁸Mwigishene mujyele tabi lyakunubu bilimena mabizi , na muyui matufu ga yuba ni habwi. ²⁹Hongu, hutu mumona bye bioso biuviaga, muyui nde habuihi, u ibelu.³⁰Niba sahuwila lugila, yi buichii nda yimuila, gushe gwa yiyi yoso uvgaya . ³¹Hasi na igulu bimwakila , ila ng'handa yagi nda nda yimukila. ³²Ila lutufu na nghunga, ndauli mundu guyiyili, nagu malaika higulun nagu mwanagi , ila shami bobo. ³³Mwilole, nda mutabala na uhajya; nda mwenyili nghunga ye muvgaya. ³⁴Mujele gwagi ni uboya, mundu gwa wenda lugendo, bigusiga yende yagi mu magaza ga bandu bangi , biguhaha bilmundfu mulimu gwagi na milagilu, bigusahila balole balolangi. ³⁵Mukai mesu, nda mwijili lutufu mwini gwa yende lwengalusha ao yogolo, ao mumugwa zongolo, ao hakuela ; ³⁶Tina , nda kusangana mutulu, bishi gwa kukanusha . ³⁷Na yimi basahila nibasahila booso: Mulole.

Chapter 14

¹Musangu gwa Pasaka na gwa bitumbu bishi na buganga bwa itajyi gwakumbana utekea manyuma ga matufu gabili. Bayui bamakohani na babakalani bamukembanga masinda gaumukwatila Yesu mu bulimi na umwihajya.

²Bibawisotogena ; Ndayikoa lutufu lwa musangu, mbisu ushaka yongoyongo hangati ya bandu.³Bibi byali Yesu u betania mu yende Ya Simoni gwa ivu, muazi jimu bobo bwee hali Yesu witabu. bana tshup' lya malashi ga uvimbu lishwali, bigutotola tshup',buguhongolola ga malasi u musu gwa Yesu. ⁴Bamu bandu bibamona izi: ngiayi uzimizya gaga malasi gooso? ⁵Gafu gogolishibu nasi ni dinali ngama yisatu na byaji na ukatulwiya basuwi baluenga . Babiumumwena yoga mwana gwa mwazi bwazi .⁶Yesu biguboya mumulee njiahi imumwena bibiha? yogwa gutaha isimu ilegela wali. ⁷Yokaa ng'handu ya basuvi ba uluenya manabuchili tufu ila mimi ndamunami matufu gooso. ⁸Jehe guuta mu buswata bwaje. Guwibambijya umbumwina malasi gw uujama wami. ⁹Nimesahila walujila ooso koa musahu gulegela gumwasa hulubu mwa lunga mugaza azima. Yiyi ng'handu ya yugu mwana muazi yimwayulilubu.¹⁰Yuda Eskaliote jimu mu baba umi na babili biguwenda ule makohani wahama na Yesu kuwihagubu. ¹¹Habaujya bibamona limwenye na bibaumihia lueta. Hole hanhu Yuda bigukueba sinda ayi la umuhana Yesu.¹²Tufu libele lya bitumbulu bishi na buganga bwa itajyi tufu libamshijya Pasaka mitwana ya Yesu . Pasaka twayi yihangila uni? ¹³Bigutana mitwana yaye yibibi na bigubasahila mwende u jyati, mumwatana mulumi jimu gumusamuna muhujya gwa mema mumulonde yogwa. ¹⁴Hooso he mwa shuela mwihujyi mwini gwa yende naha mwalimu gumwihijya nimulila uni Pasaka na mitwana yami?¹⁵Jee gu mwanulagizya banu chumba chiata mu kie yende ite ibazi ala, hamutawalile Pasaka. ¹⁶Mitwana yagi, biguwenda , ufa u ye zyaati, bibamona bye byabasaila Yesu , bibiulongolola Pasaka.¹⁷Biguuvuyaga yogolo na ba umi na babili. ¹⁸Hbali utabu mulyaha, Yesu bigukoola: Ni misahila lugila, gimu hangatiyenu, gu mwilaha nami, gumwaungushila umesu ga bandu. ¹⁹Bibamona ubiha na ubanga umwihozya: Yugu naha nyami?²⁰Bobalunga : Ni gimu hangati ya banu umi na babili, yongwa gu mwitabia nami homonga. ²¹Mwana gwa mundu gu wenda lwagi, wilondena na byebya bya singubu. Mayijya gabiha wa yo mundu gu muhana , mwana gwa mundu ! Yali buose ndabutua.²²Habamwilyaha Yesu bigubugula mukate, biogufekusha , bigugguusesa, hongu bigubaha na uboya mubuguli gugu mubili gwami.

²³Bigubula monga ihulu, bigufekusha na bigubaha , bibatoma boso. ²⁴Bigubasawila : Gugu mu loho gwami, muloho gwa salah gutasia ha mubili gwa bandu bashali. ²⁵Minusawila gwa lugila, si mutoma monga divayi na bya muwugatoma lutohe mu ibalu ya Vili.²⁶Haguvuya wimba, bigwenda u mutende gwa Mizeituni. ²⁷Yesu bigubasahwila, numuv'bihila banu boso, ni jybila mulami gwa mikoo na mikoo yimuhalagana.²⁸Hanyuma ya usagua wami , nibabambila u Galilaya. ²⁹Petelo biguboya : Habavumbujiyia izi, mimi shimbujiyia izeu.³⁰Na Yesu biguboya: Walugila ni busahila ,bêlelu, bunu butufu bwe lelu, Hamungwa zogolo nda gubi wab'gala ngumbu yi bili, gumva unduna' ngumba yisatu . ³¹Petelo bigumulunga , biwisamba na buswata : Hutu yimi bebea ufaa na bebe , shimkuleleu na boso bibakoola bibebya . ³²Bamwenda hongu u Getesemane na Yesu biguwisamba na mitwana yaji: Mukaa hasi hanu, ni nghunga ya uhajya. ³³Gwa samuna Petelo, Yakobo na Yowani hamonga nagi, na bogubanga uf'tima na ulimbilimba. ³⁴Biogubasahwila : Chiuli yami inabusungu vuu ufaha; Musagali hanu, na ndenutandabala. ³⁵Hagwa wenda u buhala bwagi,bigufuma mu mavu, na uhajya hutu yim'koshea , yini nghunga ya wileena nayu. ³⁶Gwaboya : Abba, sha'mi ng'handu yooso yim'koshea wobe, kugatushili ihulu chi hanu, nda yikaa byalig'lejeje mimi, ila byoleg'lejeja bemu ninu.³⁷Na gwa uvyaga vuu uli bamitwana, gwabasangana mutulu, na gwa musahila Petelo: Simoni, gutambala! ndam'totweshe na mimi butufu na nghunga nagu yiyimu! ³⁸Lola na uhajya, bisha banuhulua na uhebubu; Chiuli ilipaa, na mubiligumyangana. ³⁹Gwe wibuja hongu, gwa taha gaga malombi. ⁴⁰Gwa galusha , na bugubasangabali mutulu; ila mesu gabu galiganema na tulu, na nda bamulengeu.

⁴¹Bigugalusha lugumbu lwa busatu, na biguboya: Ndom'tambali na muhum'nui! Yibagana, nghunga yiuv'gaya; lola , mwana gwa mundugum'hanubu u magaza ga bandu babiha. ⁴²Mubui, twende ; lola gumumbana nde bhabuinami. ⁴³Na hanhan, nagukimwikoola hongu, Yuda biguuv'goya, jimu gwa umi na babili, na hamonga na ibumbuya basalaha bana namipanga na miti , utumbu na bayui ba makuhani, Tulani , na banunu. ⁴⁴Yoga gwa muhana gwa bahaha izing'tishi: Yoga gwa mutayambi, ijehe ; ⁴⁵Hefi izi gwam' Yesu yambi na uboya Mwalimu! Na bigumuyambilila. ⁴⁶Hanhan han bamutaha Yesu magaza na umuwata. ⁴⁷Jimu gwali hanhan, bigusamuna mupanga, ⁴⁸Usesa ush'ulya muhia gwa Kohani muyui , Yesu bigubanga ukoola na ubasatuloela: Muuv'gaya pana itaga -lumu , guna mipanga na miti, uzamwina mimi. ⁴⁹Nali hamonga na banu kila tufu, nya mwigisha mu hekalu, bamwaugwata . Ila bisingi bya tekee. ⁵⁰Booso bibamuhojya, na bibawenda lubilu. ⁵¹Na musubusmbu bigumulonda , na ilamba ya bupandi bwa malekani. Bigu muwata ; ⁵²Ila biguholo bilamba , biguwishosha buso bwa luhet⁵³Gwa uvyaga na Yesu ubayui ba makuhani, bibakum'ngahajya bayui booso ba makuhani, banunu na Tulani . ⁵⁴Petelo gwamulonda bwa ula vuu mungati ya kiwanjya ya muyuigwa Makohani ; bigukaa hasi na bahia hamonga, na gwa mata mulilu. ⁵⁵Na bayui ba makuwani na banunu bakeba bushula bubiha wa Yesu, ndababuza bumwihagilu.

⁵⁶Bashali bibâ watila bushu'ula bwa malimi, ma bushu'ula bwabu nda baawihujyena. ⁵⁷Bamu bibawimana ukoola bushu'ula bwa malimi, ⁵⁸Twa bahujyenena biba muboya : Nim'tanya hekalu lya lojyubu bandu. ⁵⁹Na bobwa bushu'ula bwabu nda bamuwihujyena. ⁶⁰Na muyuigwa makohani biguwimana hangati ya ibumbu, gu mwihujya Yesu, na uboya : Ndam'lunga indu? Yeyo bandu bam'koolea nobe? ⁶¹Yesu gwali wehe, na nda lunga indu. Muyui gwa makuwanibigumwihajya hongan na umujyatlwela: Bee Klistu, mwana gwa Vili gubalibi? ⁶²Yesu gwa lunga : Nili. Mumwamona mwanami mundu sogu uboo ulimi wa buswata gwa Vili, na gum'vugaya mu mbumbu ya higulu. ⁶³Na muyui gwa makuwani bigusana bilamba byagi, tumekeba bushu'ula ayi? ⁶⁴makufulu. Muniga bini? Boso bibaya gwa fahi. ⁶⁵babanga um'fwilila mata, umuganga itambala umesu na umujyibila makofi na misugi, na um'shot'lwela, busha! Ni nani gukujyibile. ⁶⁶Wa yeya nghunga Petelo gwa sogu mubi wajya, gwamona jimu gwa mutumishi gwa muyui gwa makuwani gwa uvyaga. ⁶⁷Umona Petelo gwa mota mulilu, bigumulola, na umusot'lwela: na bête, gwali hamonga na Yesu gwa Nazaleti.

⁶⁹Mwana gwa mwazi jimu bigumumona, gwa musat'lwelahonga, Yibamwihajya umbele : Na bebe guli mwinabu, bigutuna hongu ⁷⁰Hanyuma hasehe, babal hanhan bibaboya hongu na Petelo: Walugila bête ni mwinabu, guli Mugalilaya ⁷¹Babanga umuta milagu umujyibila, Biboya simwigili yu mundu gumum'koela. ⁷²Hanhan- han, ngumbuyingi, Muugwa nzogolo biguwilumbu. Na Petelo bioguninga ng'handu ya Yesu yigwa musot'lwela: Umbele ya muugwa nzogolo wilumba'ngumbu yibili, gumunduna ngumbu yisatu, hugwaninga, bigulila.

Chapter 15

¹Haluela, Bayui bamakuwani na banunu na bakalani na ba boso bamukolanga gunda, biba taha agole. Biba umuguganga Yesu migoze, bibauvuganaji, uvumutahana ma Pilatu. ²Pilatu bigumwihuja: Ngwalugela bebeguli mwanana wa Bayuda? Yesu bigulunga :nang'ah bibyebya byamukoola. ³Ba bayui bamakuhani baumuningina Yesu nghanda yishali wamehe. ⁴Pilato bigumwihuja honga Yesu : Yesu ndumulungeu halola nghanda lishwali yibakuningini. ⁵Wala Yesu ndalug'heu ; inghanda ya kwanya Pilatu. ⁶Kila lutufu gwa musangu, bamuhosolanga munduji jimu yoga umuhajiubu na ibumbu. ⁷Namomunda mwa buloko mwali mundujimu jyina lyagi Balaba hamonga na banji binaji bandu babukolo, bauta bitulu. ⁸Ibumbu bikibandubu na byazi na ubambakoola miswela yabu yauboyananghah mutu hoswele mundu. ⁹Pilatu bigubihuja: Munamuna nimihoswele mwanana gwa Bayuda? ¹⁰Na bayui bamakuhani mupangu gwabu gubamukoela ni sababu gwayi hagubu. ¹¹Bayui bamakuwani biba ushofya ibumbu ya bihaji Pilato gwabahoswela Balnaba. ¹²Pilatu bigukoola honga : Nunamuma nitahi bini na yogwa gumwitagana kasheke gwa Bayuda? ¹³Boso bibalunganaha gwatahubu umusalaba ¹⁴Pilatu bigubihujya honga gunubifili ayi? Biba ubaajya mayu: Mutahi u musalaba! ¹⁵Pilato , kutaka ufulaisha ibumbu bigubahoswela Balnaba; Kisha umjibila Yesu bigumuhana ku wamutah u musalaba . ¹⁶Basolah bibaumululia Yesu munda gwa lupangu nabibabunga hindu bioso bya umusuvya nabyu. ¹⁷Bibaum'vwalia ilamba imongha na umvalisha sola lya meba u mushu . ¹⁸Nabibabamba umusomaguvwa a mwanana gwa Bayuda. ¹⁹Bibaumujibila mutange u mushu umufilila mata na ufukia mangumba u luebu lwaji. ²⁰Kisha habaumukija momwa mu magumu goso, bibawenda naji kwa mutaha u musalaba . ²¹Mundu jimu gwa mwifuma u bulimi jyina laji Simoni wa Kurene shagyi na Aleksanle na Lufusu; gwa samuni go musalaba gwa Yesu. ²²Bibaumululia Yesu mutamba gumu gubamwitagana Gologota, managaji mutamba gwa umufu gwa mushu. ²³Bibamuha divayi bibiha bigubenga ulitambula. ²⁴Biba mutaha u musalaba na wigabjena bibamba kukata uyuwa chee imukujya kila mundu ²⁵b Yichali nghunga ya isatu habamutaha u musalaba. ²⁶Buhali gwa koa u musalaba. igwali mushu gwa ng'handu yaji. ²⁷Babataha u musalaba hamonga na bajyivi babili, jimu uboo kuaji na jingi uboo ulumi. ²⁸Buhali bibubagana : Je gwabaliubu mulubali bwa bajyivi. ²⁹Baijyi bajyila baumutua milomo , na ushagasha, mushu yabu na ubonanga bebe gwaboya nitanya kii yende ya Vilinyambi na nimukilonga mu matufu gasatu. ³⁰Nde yitishu ku u musalaba wole ! ³¹Babayuwi bamakuwani na tulani, bibabamba koola: Nang'ha gwa fula bandu, nde gwayifuli; Je muninu. ³²baba bagwautahubu nabu u musalaba nabu bibaumutua bulomo. ³³Tangu ng'hunga ya mutuba mpaka ng'humnga ya itema mufitu bigukumbana jaati yoso. ³⁴Mu ng'hunga ya itema Yesu bigutah luhundu na yihi liata biguboya na ng'ha a Vilinyambi gwami juu ya ai gundea? ³⁵Bandu bamu bahuzinena, byalubyelubi, bibabonanga ndemwitigana Eliya. ³⁶Mundu jimu bigwenda wamuvila bigumwa gwatome tumone hutu : Guvumutusha koo u musalaba. ³⁷Yesu bigutah bwejye yemukola tima. ³⁸Bipapa bya yende ya Vilinyambi bibisania biba bibili tangu hasi vuu higulu. ³⁹Yoga muyui gwa basolah gwali bululi lwa Yesu, biguboya lujyila yugu, gwali mwana gwa Vilinyambi. ⁴⁰Wali babaazi bamona ying'handu hamukila hangati yabu wali Maliya wa Magdlena, Malia najyigi wa Yakobo gwa mulenge, na Yosefina na Salome; ⁴¹Ibamwimulonda na mwimulongola milimu hababali u Galilaya , na bangi boso bagwabanda nabu u Yelusalemu. ⁴²Yogolo halikumbana yitah'mwikumbana kufika. Lutufu lwa humnua. ⁴³Bikuuvugaya Yusufu wa Alimateya , mulimnuzi naji gwa mulindila ibalu ya Vilinyambi, bigupima wenda wa pilato, kutaka uhaja mubili gwa Yesu . ⁴⁴Pilatu bigukwanya gufah hahanu? Bioguwijya yoga mundu gwa mulimu Yesu gufufa ala nini? ⁴⁵Hagupata lujyila wa yoo mundu, gwa milimu. Bigusawhila bayende bababuguli mubili gwaji. ⁴⁶Yusufu, biguwagula balekani, umutusha u musalaba bigumunganga, mu balekani umujyia mu mugumbu gwafululubu mwi bwehe bigujyika bwehe. ⁴⁷Maliya wa Magdalena na Maliya na Yosefina bibalola koka uba mujyia.

Chapter 16

¹Hakila tufu lya sabatu, Malia gwa Magdalena , Malia najyaji na Yakobo na Salome bibagula malashi ga waumufinya Yesu. ²Tufu lya jinga, bibafia û mugumbu , luela pehe , ayuba mufula-fula. ³Ba' mwichisamba boho baninu: Mundu mundu nanani gumwatukatwisha kambambi gwa bwehe lisitizi û mugumbu ? ⁴Habatas'a mesu , habahanua bwehe lyasi umanyuma lishitulubu. ⁵Bibashwela mu mujiyama, bibaumana tutu jimu soga mutamba gulumi, gwa veeta kanju litoa ,na bibatingua. ⁶Yogwa bigubasawhila : Nde mutu na miyo; mumwicheba Yesu gwa Munazaleti, gwa uhuliubu ,gusangua , ndachi hanueu; Hamubambuli hanha haba umutula . ⁷Hanu mwende mwashwilile mitwana yaji naguh' Petelo bibimu jehe gubabambila Galilaya umumwaumumwena paha na byebya bigwaunusahwila . ⁸mu mujiyama na huhangalila. Moyo biguubakwata gwa mehe na nyini haligani, ndebasahili. Mundu na gugujimu hamubili gwa moyo! ⁹Yesu hagusangua ,haluela gwawitungijya , bebele uliMalia gwa Magdalena, yogwa gumkwatisha miuli musambu. ¹⁰ Ih Malia naji bigushwala musahu uli baaba bagwanabu banalusungusungu na bamulilia . ¹¹Habaujya musahau gwa usanga waji na naha gumwonubu, nde bamwitabeu. ¹²Manyuma, biguwimonesha mu yinji mbuluuwaali babili hangati yabu bamwiyenda û nji aiyati ā ulusuu. ¹³Baaba naabu habagalusha bibauvusahula hongu ubibanabu, ndababitabeu ukashilila. ¹⁴Bigubafumina baaba umi na jimu, habaali utabu , bigu ubakalagenya hamubili gwa matima gabu gumini na ushiwitaba wabu wa ng'handu ya baba ba umumona hesanguu. ¹⁵Hongu bigubasahwila : Mwende mwi gumbu lyoso, musawhuli musahu gulegela ule yogoso gwa pangubu. ¹⁶Yogwa gu mwawitaba na ubatizu gumwakokoa. Ila yogwa gushimwawitaba gumwakalilubu. ¹⁷bioezegele bimwasindia baaba bamwitaba: Mwi izina lyami, bamwabinga miuli;bamwawisamba ndimi yitohe; ¹⁸Bamwaukwata nyoa, bamwatoma indu ya ufa,nde imwabasuvyeu; bamwatendela banalufu maboo, naabu bamwashoa. ¹⁹Mwanana haguvuya ubatotobwela, bigusanubu hi gulu wejile wakahasi mutamba gulumi gwa tata Vili. ²⁰Nabiba wenda lwabu mwisahula osô. Mwanana gwa mwitaha nabu mulimu, na gwa mwisinda ng'handu ukwilila biezaegele bya mwibasindia.